

Ministrska Trojka o predsedovanju Svetu Evropske Unije

Trojka pristojnih ministrov za področje starejših* je v decembru objavila svojo **Deklaracijo o staranju**, ki bo služila kot pomemben izhodiščni okvir za oblikovanje programov predsedujočih v 2021.

Skupna izhodišča Trojke

V temah, ki zadevajo demografske spremembe, starejše ljudi, vprašaja staranja in sodelovanje generacij, naj bi državi, ki predsedujeta v letu 2021, Portugalska in Slovenija, svoje razprave in vsebine gradili na dosežkih nemškega predsedovanja. **Države, ki tvorijo tako imenovano Trojko predsedujočih** naj bi v pripravah tesneje sodelovale.

V svoji Deklaraciji je Trojka opredelila **skupna izhodišča** in skupne prioritete področij dela. Poleg omenjanja večine že navedenega iz zaključkov nemške mednarodne konference in Sklepov Sveta EU, **Trojka poudarja**: Integriran vseživljenjski pristop k vključevanju staranja na vseh področjih politik; prilagoditev gospodarstva in družb na demografske spremembe; krepitev solidarnosti med generacijami; izhodno strategijo po Covid 19, ki bo temeljila na človekovih pravicah; potrebo po primernih zaščitnih ukrepih v primeru zdravstvenih kriz; zavezanost EU in držav članic ter EK, da sprejmejo ukrepe za preprečevanje in boj proti vsem oblikam nasilja, zlorabe, zanemarjanja in diskriminacije starejših oseb; razvoj mehanizmov za vključitev ustreznih organizacij civilne družbe v odločanje; uporabo pozitivnega vpliva digitalne tehnologije v javnih storitvah, predvsem v zdravstvu in sociali; odpravljanje digitalnega razkoraka med mlajšimi in starejšimi generacijami pa tudi med starejšimi; krepitev različnih oblik izobraževanja in usposabljanja za to področje ter spodbujanje avtonomije starejših.

Posamezne države trojke so na osnovi skupnih izhodišč oblikovale svoje cilje in konkretne programe, v skladu s svojimi potrebami in nacionalnimi načrti.

Nemško predsedovanje

Nemčija, ki je predsedovala v drugem polletju 2020, se je resno posvetila izzivom staranja. Usmerila se je predvsem v digitalizacijo v povezavi s človekovimi pravicami. Njihovo ministrstvo za socialne zadeve je skupaj z nevladno organizacijo BAGSO in AGE platform organiziralo mednarodno konferenco »Pravice starejših v času digitalizacije«. Sporočilo s te konference je zajeto v Skupni Izjavi, objavljeni v oktobru. (O konferenci in zaključkih lahko več preberete v posebnem članku.)

Portugalsko predsedovanje

Portugalska poudarja skupne vizije EU, ki naj bi bila **odporna, zelena, digitalna, socialna in globalna**.

Cilji portugalskega predsedstva na poti k močnejši socialni Evropi v okviru gospodarskega okrevanja temeljijo na krepitvi socialnega karakterja evropskih družb; omilitvi učinkov brezposelnosti; boju proti revščini, socialni izključenosti in neenakosti in okrepitvi teritorialne kohezije.

Organizirali **bodo socialni vrh**, mednarodno konferenco, na kateri bodo razpravljali o socialni razsežnosti okrevanja in razvoja evropskega gospodarstva po izhodu iz Covid 19 krize, o digitalni in podnebni tranziciji ter o nadaljnjem uresničevanju Evropskega stebra socialnih pravic. Rezultat vrha na bi bil dokument Sveta EU.

Med drugim, že omenjenim v skupnih izhodiščih Trojke, Portugalska ugotavlja, da vse starostne skupine enako pomembno prispevajo k družbi ter njenim skupnostim, vendar starejše osebe lahko prispevajo več, ko svoje znanje in izkušnje napravijo dostopne, zlasti mlajšim generacijam. Seveda pa so nujni politični ukrepi, ki podpirajo njihovo socialno,

gospodarsko in kulturno integracijo v vseh družbenih sektorjih.

Slovensko predsedovanje

Slovensko predsedstvo bo spodbujalo vseživljenjski pristop k staranju, tako da bo temu dajalo vidno vlogo v organiziranih razpravah.

»Ključno sporočilo načrtovanih dejavnosti je, da je aktivno staranje v veliki meri odvisno od primerne osebne ter politične izbire odločitev in vlaganj skozi celotno življenje. Ekonomske koristi naložb v blaginjo vseh starostnih skupin prebivalstva, bi znatno upočasnile naraščanje starostnih izdatkov. Uspešen pristop k staranju, ki temelji na vseživljenjski poti, bi lahko povzročil povečanje let zdravega življenja v dobro starejših (ustvarjalno in aktivno življenje, polno sodelovanje v družbi) in družbe kot celote (medgeneracijska solidarnost, srebrno gospodarstvo, nižji starostni stroški).

Slovensko predsedstvo bi želelo dvigniti ozaveščenost ustreznih zainteresiranih strani, da bi vseživljenjski pristop k staranju lahko vodil do obojestranske dobroti (win-win situacije) v obravnavanju demografskih izzivov in ustvarjanju bolj trajnostnih družb.«**

Sicer pa se bo slovensko ministrstvo v času predsedovanja ukvarjalo tudi s trgom dela ter varnostjo in zdravjem pri delu.

Kratek povzetek usmeritev držav Trojke

Nemčija - smelo in s širokim mednarodnim pristopom k obravnavi digitalizacije in človekovih pravic starejših, podprto s razširitvijo v Sklepih Sveta EU;

Portugalska - odločno za gospodarsko okrevane s poudarkom na socialni vidikih in aktivni vlogi starejših v družbi ter s socialnim vrhom za uresničevanje Evropske socialne listine;

Slovenija - skromno z opozorili na staranje kot vseživljenjski proces in pomen vseživljenjskega ravnanja in vlaganj za boljši položaj v starosti.

Jožica Puhar, podpredsednica

**Trojka: Nemčija: Minister za delo, družinske zadeve, starejše državljane, ženske in mladino*

Portugalska: Minister za delo, solidarnost in socialno varnost

Slovenija: Minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

*** Besedilo iz Deklaracije o staranju, Predsedstvo Trojke, december 2020*